

סערה בים כנרת

מאת: דורית מקלף

לסינופסיס והמחזה בשלמותו – גלול מטה

המחזות יעמדו לרשות המעוניינים להפקתם בהיתר - ללא תמורה

לקבלת היתר נא לפנות:

לאריק מקלף 052-8081503 arik19325@walla.com

יונתן אופק 054-3113411 antonykoafe@gmail.com

או דרך האתר של דורית מקלף <http://doritmakleff.com>

תקציר המחזה סערה בים כנרת (סינופסיס)

המחזה האחרון של דורית, המשך למחזה "הפיראטית" ועוקב אחר הדמויות. המחזה מתרחש על ענן, בשדרות, בכנרת, בבאר שבע, בחוף הים של תל-אביב ובחוף הים של עזה. הוא מסופר מנקודת מבטם של שלושה ענקי ספרות: צ'כוב, גיין אוסטין ואגתה כריסטי ומתרחש בשמיים ובארץ. בעולם הנצח של הסופרים וכאן על פני האדמה אצל הגיבורים המוכרים: מור, בן, רות וכד'. הגיבורים מופעלים על ידי הסופרים המתים המתערבים בחייהם תוך שהם מציצים בסקרנות ובמשקפת לחייהם. הגבולות בין החיים והמוות מטשטשים. היוצרים הגדולים מתנהגים בחיי הנצח באופן אנושי ומגוחך וממשיכים גם שם תככים ותחרות, שמקומם בחיי העולם הזה. הקשרים שלהם בשמיים טבעיים ביותר למרות שבמציאות לא יכלו להיפגש בגלל מגבלות של זמן ומקום. במחזה, ובהשראה על המחזאית, הם בהחלט נפגשים, כי לכל סופר הייתה השפעה ניכרת על כתיבתה. המחזה מדבר על הנצחיות של הכותבים והכתיבה. המחזה מסכם עשרים שנות כתיבת מחזות בבחינת "בריאת עולמות".

המחזה האחרון נכתב בתקופת מחלתה, תוך כדי טיפולים, כשתודעת המוות מרחפת מעליה. דורית המחזאית, כמו סופרי העל בשמיים, עוקבת באהבה אחר הדמויות שיצרה, ועוזרת להם לצאת מהתסבוכות, אליהם היא עצמה הכניסה אותם. כשהיא מלווה את הדמויות יד ביד עד להפי הנד, היא מצטרפת לחיי הנצח של היוצרים. המחזה- מעין צוואה רוחנית- מסתיים במסר על חשיבותה של האמנות בחיי היוצרים ובמותם, ובאפשרות להסרת המחיצות בין שני העולמות.

המחזה מתרחש מספר חודשים לאחר מבצע "עופרת יצוקה". הוא משלב פנטזיה ו-"מציאות".

מקומות ההתרחשות: על ענן, בשדרות, בכנרת, בבאר-שבע, בחוף הים של תל-אביב ובחוף הים של עזה.

שלשה שחקנים מגלמים את כל הדמויות. אגתה כריסטי, ג'יין אוסטין וצ'כוב עוטים מסכות עם דיוקנם בשחור לבן. הדמויות שהן גליות פנים הן: מור, בן ורות.

הדמויות:

אגתה כריסטי, ג'יין אוסטין וצ'כוב - כל אחת מהדמויות משקפות את הביוגרפיה ומהות היצירה שלה.

מור – תושבת שדרות מגיל 12, כבת 22, נפגעה מרסיס קסאם ברגלה בדרכה למקלט. הגיעה ללונדון אחרי הפציעה ושם פגשה את בן.

בן – ברוקר יהודי אנגלי כבן 26. פוטר בתחילת המשבר הכלכלי העולמי. מגיע לשדרות באמצע המלחמה בעקבותיה של מור.

רות – עיתונאית יהודיה מלונדון, בת גילו של בן. למדה ביחד בבית-הספר. גדלה בבית דתי, מורדת ומחפשת את דרכה.

הדייג – דייג טברייני כבן 30. שרירי ושזוף. מעין "פרא אציל". מסור בלב ונפש לכנרת ולדגים שלו והם כל עולמו.

מוכר בחנות שמלות כלה - תושב שדרות לשעבר כבן 30. כשביתו נהרס מקסאם לא בנה אותו מחדש. את כספי השיפוצים השקיע בחנות שמלות כלה.

איש חמס קטוע רגליים – כבן 30. נפגע בחילופי אש עם צה"ל במהלך סיכול חדירת מחבלים. חובש ישראלי הציל אותו ע"י קטיעת הרגליים. חי על חוף עזה, חולם להיות מייקל ג'קסון.

דמות לבושה בשחור ופניה מוסתרים אוחזת מסגרת מעוצבת בסגנון עתיק ועשיר
ובתוכה שלט: "סערה בים בכנרת". הדמות מתנהגת גם כגנב הבודק את הסביבה וגם
ככרוז המציג את מרכולתו. מעבר מוסיקלי. הדמות יוצאת ומציעה שוב כשבתוך
המסגרת שלט – על ענן בשמים, ג'יין אוסטין ואגתה כריסטי.

תמונה 1

על ענן בשמיים, ג'יין אוסטין ואגתה כריסטי
הדמות נעלמת. אגתה וג'יין סורגות, כל אחת מכיוון אחר, מעין "צינור". מרחוק נשמעת
מוסיקה – קול פורטר – NIGHT AND DAY.
אגתה – משעמם לי מוות.
ג'יין – (מקשיבה למוסיקה וחולמת) הלוואי ויכולתי לרקוד עכשיו.
אגתה – מי מפריע לך?
ג'יין – אנחנו צריכות להתרכז בסריגה. זה הסיכוי היחידי שלי לחזור לחיים. (נשמעות
נביחות). את שומעת אותו?
אגתה – (מנסה להתרכז בסריגה). בניגוד אליך אני לא הגעתי הנה בגיל 40. השמיעה שלי
כבר לא משהו.
ג'יין – צרברוס, הכלב של הדס, נובח משמחת יצירה. הוא בדרך עם מת חדש. (אגתה
מפסיקה לרגע לסרוג ו"נופלת לה עין"). כשמת מנסה לברוח צרברוס בולע אותו לתוך זנב
הנחש שלו. הצינור הזה הוא בשביל הזנב שלו.
אגתה – ומי אמר לך שהוא ירצה ללבוש אותו?
1. ג'יין – הוא מזדקן. כשהוא מתרחק מהשמש הוא קופא מקור. שמעתי את היללות
שלו. כשהסוודר יהיה מוכן את תעזרי לו ללבוש את קרני השמש החמימות שסרגנו לו
ואני אמלט על נפשי.

אגתה – (שוב "נופלת לה עין"). למה שלא תחכי כמו כולם לתחיית המתים? (היא מנסה להחזיר את "העין שנפלה" והכל נפרם). זה באמת לא בשבילי המבצע הזה.

ג'יין – (מראה לה איך לתקן). תתרכזי. (אגתה מנסה ומצליחה). לא אמרת שהאצבעות שלך מתגעגעות כמו פסנתרן למגע הקלידים?

אגתה – מסרגות זה לא מכונת כתיבה.

ג'יין – תחשבי שאת ג'יין מרפל, הבלשית הזקנה שלך. ושאת סורגת כדי לפתור תעלומה. (יורקת).

אגתה – (מעווה את הפנים) זה הרגל מגונה וגם מאד לא נשי. אני מציעה שתגמלי ממנו אם יש לך תכניות לחזור לחיים.

ג'יין – בגלל זה בדיוק אני רוצה לחזור. בגלל טעם ההחמצה הבלתי נסבל הזה. הוא נדבק אלי ברגע המוות ומאז אני לא מצליחה להפטר ממנו. (פאוזת קטנה).

אגתה – את באמת יצור מוזר. (מנסה להתרכז בסריגה).

ג'יין – את לא יכולה להבין כי את טעמת מהכל. נישואין-פעמיים! אהבה, אמהות, מסעות בעולם. אפילו טיפ טיפונת של החמצה לא זלגה על פני הביוגרפיה שלך. (המוסיקה מתגברת. היא מניחה את כדור הצמר ומנסה לרקוד. מפסיקה). זה ריקוד לשניים. לא שווה לבד. (מנפחת לחיים ויורקת רחוק, נוצר מעין משב רוח ועם קולה של הרוח נשמעות גם היללות של צרברוס. דמות של חייל צעיר ירוי בלבו מופיעה לרגע בקצה הבמה כאילו נגררת ע"י צרברוס. פני החייל מוסתרים. שתיהן מתקרבות כדי להתבונן בו והוא נעלם). איזה בחור יפה.

אגתה – מרימה את כדור הצמר, ג'יין נשארת לעמוד למרות שכבר אי אפשר לראות אותו). אפילו לא ראינו את הפנים שלו. איך את יודעת שהוא יפה?

ג'יין – הלב שלי מנחש.

אגתה – את באמת רומנטית ללא תקנה (חוזרת לסרוג).

ג'יין – (מתקרבת ופונה לאגתה) הייתי נותנת את כל המילים שכתבתי על אהבה בשביל חיבור באינפוזיה ללב המדמם שלו.

אגתה – אם תסרגי יחד אתי במקום לפנטז על אורגזמות עם גווייה, זה ילך מהר יותר. הרי בוער לך לברוח מפה. (ג'יין חוזרת לסרוג אך קשה לה להתמסר למשימה. נשנקת וכמעט יורקת).

אגתה – תשתדלי לבלוע. זה די דוחה וחושך מזה כל פעם נהיה מן משב רוח כזה.
ג'יין – (נושמת עמוק כדי להתגבר על הדחף לירוק). פתיה. זה מה שהייתי. בת של כומר מאמינה בלב שלם שהמילים שלה, כמו הנסים של ישו, ינצחו את המוות. (צוחקת צחוק מריר, נשנקת). אני לא עומדת בזה. (יורקת).

אגתה - איחס!

ג'יין – (משב הרוח שנוצר מגלגל משם את כדור הצמר). כדור הצמר! (רצה אחריו) בלעדיו אני אבודה!

אגתה – גם אני. נמאס לי מהיריקות האלה. (מתרחש מעין מחול ביניהן לבין הרוח וכדור הצמר. אגתה מצליחה לתפוס אותו בתחושה הקלה ואילו השלל של ג'יין הוא כרטיס תיאטרון).

ג'יין – (קוראת מן הכתוב) מחזה חדש מאת אנטון צ'כוב. הזמנה לחזרה גנרלית. בלה בלה בלה... (מביטה באגתה) מחזה על החמצה.

אגתה – (מניחה את הכדור ומתקרבת לג'יין) סוף סוף מנוחה מן השעמום. יותר לא תשמעי ממני מילה רעה על היריקות שלך. רוח פרצים או לא רוח פרצים. אני מקוה שצרפו מפה. אין לי מושג איך מגיעים מפה לתיאטרון. נלך?

ג'יין – מה פתאם "נלך"? זו לא הזמנה זוגית. הנה תסתכלי (מראה לה). שורה ראשונה כסא 8. לא 8 ו-9. לא 8 ו-7. רק 8. (מתמלאת חשיבות עצמית). זו חזרה גנרלית. עוד אפשר לעשות תיקונים. הוא בטח רוצה לשמוע מה אני חושבת.

אגתה – מה לך ולתיאטרון? "מלכודת העכברים" שלי רצה כבר 58 שנה. זו ההצגה היחידה בעולם ששורדת כל-כך הרבה זמן. ואת? צר עולמך כעולם נמלה. (מתקרבת אליה עם המסרגה וג'יין מתרחקת). את מי מעניינים ההגיגים שלך על אהבה ונישואין?

ג'יין – צ'כוב ואני – אנחנו שייכים לקאנון הספרותי. וחוץ מזה אני בסט סלר. בדקת פעם כמה סרטים עשו על היצירות שלי ועלי?

אגתה - (מתקרבת) או.קיי. אני בן-אדם של עובדות. נניח שאת סופרת דגולה ומה אני? מוכרת דגים בשוק?

ג'יין - אני מצטערת להודיע לך חגיגת שבלשים הם לא ספרות. ואין בהם שום תועלת מלבד רטט של עצבים ולחץ דם גבוה שאפשר גם לקבל מעודף מלח ועורקים סתומים. מי בכלל עוד מסוגל להתפעל מהנוסחאות המתמטיות שלך לעלילות של מוות? אולי כמה פנסיונרים עם עודף זמן. (אגתה מתקיפה אותה עם המסרגה וג'יין מצליחה להתחמק ולהגיע אל המסרגה שלה. מתפתח דו-קרב מסרגות במקביל לדו-קרב המילולי).

אגתה – מבזק חדשות, יקירתי. גם את הרומנים הרומנטיים שלך יפסיקו לקרוא בקרוב. אהבה כבר מזמן לא מובילה לנישואין. אנשים מתגרשים עוד לפני שהם מתחתנים. אהבה מובילה לעיתים קרובות יותר ל- רצח. וזו הטריטוריה שלי! (כמעט פוגעת בה וג'יין מצליחה להדוף אותה).

ג'יין – אם תבדקי את העובדות תגלי שאנשים מכורים לאהבה מהסוג שאני מספקת ועדיין חולמים על חופה וקידושין. רמת האלימות בעלילות שלך כבר לא מגרדת לאף אחד את קצה העצבים המרוטים ממילא ממלחמות, מלחמות, בורסה, איכות הסביבה ועודף מימוש עצמי במיטה ובכלל.

אגתה – מאיפה את יודעת?

ג'יין – אני מקשיבה למלמולים של המתים שמגיעים לכאן במקום להתבכיין כל הזמן ש – (מחקה אותה) משעמם לי.

אגתה – (משנה טקטיקה). סופרת קאנונית כמוך לא מסוגלת להבין? שנים הראש עובד, מחשב חישובים, ממציא נוסחאות של סיבה ומסובב, חידה ופיתרון. וכאן – כלום. אני מטפסת על קירות מדומיינים והתאבדות, לצערי, כבר לא אופציה. אני זקוקה לפסק-זמן מן השעמום. תני לי להיכנס להצגה. (פאוזת קטנה – מחכה לתגובה). את אולי רגילה לקיום נטול גירויים – מקסימום טיול בטבע. אבל לי היו חיים מלאים –

ג'יין – (קוטעת אותה בכעס) בדיוק! מה לך ולמחזה על החמצה? צ'קוב ואני –

אגתה – ג'יין אוסטין – 1775-1817 אנטון צ'קוב – 1860-1904 אגתה כריסטי 1890-1976

את אפילו לא הרחת את המאה שלנו. אז מי פה קרוב למי?

ג'יין – צ'קוב ואני נשמות תאומות. שנינו כתבנו יצירה בשם "שלוש אחיות". סיפור קצר שלי – מחזה שלו. אנחנו אלופי החמצת החיים ומימוש הדמיון. והתוצאה היא אחת אפס לטובתי.

אגתה – שכחת שאת צריכה ממני משהו? (פאזזה, ג'יין מביטה בה לרגע חוששת. אגתה מנופפת בסריגה). אני מזכירה לך את צרברוס – שומר הסף של מועדון המתים. (פאזזה. מושיטה לה את כדור הצמר. ג'יין שוקלת את המצב). הרי רצית לחזור לחיים כדי לפצוח במחול מימושים, להיפטר מטעם ההחמצה. (ג'יין לא בשליטה מלאה ואגתה כמעט מצליחה לקחת ממנה את הכרטיס).

ג'יין – ("מתעוררת" משרעפיה עם ביטחון מחודש). תיאטרון עושה קטרזיס. מזדהים, מתרגשים ומחלימים. זה היתרון של כל יצירה גדולה. (פאזזה קטנה). הוא כתב את המחזה בשבילי. הוא כתב על החמצה כדי להציל אותי! (משליכה לעברה את כדור הצמר) תשכחי מצרברוס! מחכים לי בתיאטרון! (יוצאת משם בגאון כ"כוכבת גדולה" אבל רגליה משתרכות בתוך הצמר והיא מועדת מה שהופך אותה למגוחכת אך היא לא מוותרת לרגע על סגנון הנסיכה... אגתה מביטה בה בהתפעלות).

אגתה – (מביטה בדמותה המתרחקת של ג'יין ואוספת את כדור הצמר ואת המסרגות). אפשר לחשוב שהיא בדרך לאוסקר. סטייל לא חסר לה, למנוולת.

תמונה 2

אותו מקום, אגתה כריסטי ואנטון צ'קוב

אגתה - איזה דיכאון! (מביטה במסרגה). בא לי להרוג מישהו! (משחקת עם המסרגה כאילו היתה חרב ופוגעת באיזור חלציו של צ'קוב שרץ לתוך הבמה). צ'קוב! אני כל-כך מצטערת!

צ'קוב – (מתגבר על אי הנעימות ומחייך אליה בשרמנטיות). זה אף פעם לא היה החלק האטרקטיבי באנטומיה שלי אבל אני די מחובר אליו.

אגתה – תסלח לי, באמת. כל-כך רציתי לראות את המחזה שלך אבל ג'יין –

צ'קוב - (נלהב ומרוכז בעצמו) האולם מלא מפה אל פה. מי היה מאמין? הרי לא חסרים פה

מחזאים מתיים? אריסטופנס, שייקספיר, מולייר, איבסן וכל המודרנים האלה. אומרים

שהאנושות מתנוונת? כל מה שאני רואה זה אינפלציה של כישרונות. מחזאים נולדים ומתיים

כל יום וכולם באו לראות אותי (פאזזה קטנה, ההתלהבות מתחלפת בחרדה) נכשל. כן זה

ברור. אמרו להם גנרלית וכולם באו להגיב, לתקן, להראות לי כמה הם חכמים יותר.

אגתה – הרי קיבלנו ויזה למנוחת עולמים. למה בכלל התחלת עם כל זה?

צ'קוב – אם זה היה תלוי בי, אחרי שנים של שבי בתוך גוף בוגדני וחלשלוש, הייתי מתרכז

בבודי בילדינג. אבל אולגה שלי שחקנית. המלעיזים אומרים שהיא התחתנה אתי כדי

שאכתוב לה. את יודעת איך זה שחקנים – יתנו את מה שאין להם בשביל תפקיד. אני חייב

לה אחרי הכל. לולא ההתעקשות שלה לדבוק בי, הייתי מחמיץ את חוויית הנישואין.

אגתה – מחמיץ, החמצה. אתם עושים לי צרבת. היא צדקה, המנוולת. אתם צמד חמד.

צ'קוב – (לא מבין) אני ואולגה?

אגתה – אתה וג'יין. היא מחמיצה כרונית ואתה מחמיץ בפוטנציה. אם לא תחזור מייד לאולם

– תחמיץ את הולדת המילים שלך על הבמה. מה לא הייתי נותנת בשביל לחוות שוב את

האושר הזה. (הוא משותק. מתקרבת אליו). ממה אתה פוחד?

צ'קוב – בחיים כל העסק הזה של התיאטרון הלך לי קשה. ועכשיו – קל מדי. זה חשוד.

משהו נורא עומד לקרות. כישלון קולוסאלי. זה חרוט בעצמותי. (פאזזה קטנה). אין סיכוי

שתביני. את היית מצליחנית בקנה מידה עולמי.

אגתה – וכלום לא נשאר מזה. הדור הצעיר כבר לא מכיר אותי. וג'יין – היא טוענת שאני לא

סופרת.

צ'קוב – אז תוכיחי לה את ההיפך. במקום לסרוג – תכתבי!

אגתה – על מה? כולם כאן מתיים. רצח זה לא אייטם.

צ'קוב – (מושיט לה את הטלסקופ). בניתי אותו מהגעגוע שלי לבני-אדם וזה עובד. (אגתה

חשדנית). בזכות החור באוזן... קחי. מתנה ממני. (אגתה לוקחת את הטלסקופ אבל לא

משתמשת בו). תמיד האמנתי שספרים הם המפתח לאושר. בכל מקום שהגעתי אליו בניתי ספריה. את יודעת מה גיליתי? (אגתה מתפתה להציץ בטלסקופ ולא מקשיבה). למרות שיש להם שם אנציקלופדיות בלחיצת מקש הם מכורים לפרוזאק. (עיניה נדבקות לטלסקופ ורגליה וידיה נעות בפרץ של שמחה ילדית. הוא נדבק אליה כדי לקבל תמיכה והיא דוחה אותו).

אגתה – לך. מחכים לך. לא יתחילו בלעדיך.

צ'קוב – אני לא מסוגל. (מחייך בהתנצלות) מין אימפוטנציה.

אגתה – אין לך מה לדאוג. עם מחזה על החמצה אי אפשר להיכשל! הצצתי במשקפת וראיתי. הם עסוקים שם בדילוג מתמיד בין אופציות לאושר. מתיחות פנים, טרקים בהימליה, באנג'י ג'אמפינג בגיל שישים. (בועטת בו והוא נהדף החוצה). שובר קופות יש לך! זה בטוח! (הוא נעלם). ברוך שפטרנו! ומי אמר שגברים הם עם חזק? (לוקחת את הטלסקופ, מתבוננת בריכוז ובהנאה. בציניות -) כמה מפתיע! שוב מלחמה בארץ הקודש...

תמונה 3

שעות הערב המאוחרות, חדר השינה בדירתה של מור, מור, בן ואגתה (הדמות בשחור מציגה בתוך המסגרת המעוצבת את הכותרת לסצינה ונעלמת. בן במיטה גולש בלפטופ. על השידה שליד המיטה, סלולרי, מעטפה חומה גדולה ועליה ספר של אגתה כריסטי. על השידה שבצד השני של המיטה, קרם יידיים משקפי קריאה וספר של ג'יין אוסטין. לכל אורך הסצינה המשקפת של אגתה נוכחת).

בן – (למור שבמטבח). אני לא מאמין! את חייבת לשמוע את זה. (מור נכנסת עם כפפות על הידיים ומגב. מבט אטום של כעס כבוש). שני גנבים מחופשים לשוטרים נכנסו למוזיאון בבוסטון, כבלו את השומרים ויצאו עם 13 יצירות. האינטרפול העלה לרשת את התמונות כדי שלא יוכלו לסחור בהן (מראה לה). "סערה בים כנרת". זה של רמברנדט. (מור מביטה בחוסר עניין. פאוזת קטנה). אני כבר 4 חודשים פה ועוד לא הייתי בכנרת.

מור – אני לא מבינה את העיתונאית הזאת שלך. איפה הנימוס האנגלי שלה? מתאמים ארוחת ערב שלשה שבועות מראש ובשעה שמונה בערב היא טורחת להודיע שהיא לא יכולה להגיע?! אולי היא חושבת שבשדרות אין לאנשים מה לעשות חוץ מלבשל לאורחים לא קרואים. ולמה בכלל הסיפור שלך צריך לעניין יהודים באנגליה?

בן – (קם, מחייך, מנסה לרצות אותה) ברוקר יהודי לונדוני מצליח, שנחת בשדרות באמצע מלחמה בגלל בחורה... כבר שעה את במטבח. אני מתחיל לקנא במגב הזה. (מנסה לחבק אותה. היא מתמסרת לרגע ומייד הודפת אותו). אני מבין שאת כועסת בעניין הארוחה אבל RUTH היא לא בדיוק טיפוס של הליכות ונימוסים. היא עצמאית ועקשנית מדי.

מור – כשהיא התקשרה התפלאת שהיא זכרה אותך. אמרת שלא הייתם חברים קרובים.

בן – היא הייתה חברה של חבר שלי בתיכון. אבל בקהילה שלנו כולנו יודעים הכל על כולם. זה קצת כמו קיבוץ. היא זאת שהרימה את נס המרד שכולנו רק חלמנו עליו. הראשונה שהתחילה לעשן, הראשונה שיצאה עם גוי –

מור – ועכשיו כשכולם איכשו מצאו את עצמם - היא כאן, מחפשת חתן.

בן – היא לא מאלה שצריכה גבר כדי לחיות. (מנסה שוב להתקרב אליה).

מור – הרצפה במטבח כבר בטח יבשה. הבית היה מלא בוץ מגינת הירק שלך. אני לא מבינה איך בכמה חודשים הפכת מברוקר לגנן. (יוצאת).

בן – אני מוכן לעזור. (מתקרב למיטה). את רק צריכה לבקש. (לוקח את הספר של אגתה כריסטי ורואה את המעטפה הגדולה שמונחת תחתיו. מביט בה ומחליט להתעלם. מור חוזרת בלי הכפפות והמגב).

מור – אני לא צריכה עזרה במטבח. אני צריכה שתחליף אותי מחר במתנ"ס. דיקן החוג לספרות באוניברסיטת באר-שבע הסכים לפגוש אותי. אני רוצה להתחיל ללמד כבר בסמסטר ב'. (מורחת קרם ידיים, מרכיבה משקפי קריאה ונכנסת למיטה. תוך כדי כך -)

בן – אני לא מבין מה בוער לך? בלונדון כל מה שרצית זה להתחבא מהחיים ועכשיו את מתנפלת עליהם במין תאוה כזאת. למה שלא תפני קצת מהליבידו הזה אלי? (עוד לפני שמנסה לגעת בה היא לוקחת את הספר של ג'יין אוסטין מהשידה). שוב ג'יין אוסטין?

מור – (מתעלמת וממשיכה לקרוא). אני רוצה לסיים את הספר לפני הפגישה מחר.
בן – כשהיו כאן קאסמים הגוף שלי היה המקלט שלך. אולי אני צריך לבקש מהחמאס שיפרו את הפסקת האש. (מור לא מגיבה. לוקח ממנה את הספר). "על תבונה ורגישות". למדנו אותה בתיכון. את יודעת שהיא כתבה רומנים רומנטיים כי לא היתה לה הזדמנות לממש. ולך לעומת זאת –

מור – (בכעס) רומנים רומנטיים? (קמה ונגשת לשידה שלו, מרימה את הספר. מוציאה את המעטפה) ההתמכרות שלך לאגתה כריסטי מסמיכה אותך למבקר ספרות?
אגתה – מכור?! ידעתי שעוד קוראים אותי. הנה ההוכחה. איפה ג'יין כשצריכים אותה? (בן ומור אינם "שומעים" אותה ולכן גם אינם מגיבים).

בן – (מתעלם מן המעטפה, לוקח ממנה את הספר) העלילות שלה הן תבניות מתמטיות. אם היית קוראת היית מתאהבת בעולם שהיא מתארת – זו אנגליה שגם אני לא זכיתי להכיר. עם קצב זמן אחר ואנשים שלא רצים לשום מקום. קצת כמו שדרות. (פאוזת קצרה). אני לא יכול להחליף אותך מחר. אני נוסע. לכנרת. (פאוזתה) היא מראיינת שם איזה דייג. אני רוצה להצטרף לסיור שהוא עושה לה. (מביט בה בחשש. היא לוקחת את המעטפה, מפנה לו את הגב ויוצאת. הולך אחריה ונעצר). המלחמה נגמרה. הילדים יכולים לחיות בלי שעת סיפור במתנ"ס. (מור חוזרת בלי המעטפה). מה עשית עם המעטפה?
מור – זרקתי אותה לפח.

בן – בשביל מה בזבזנו יום שלם במשרד הקליטה?
מור – המעטפה מונחת פה כבר שבוע ולא פתחת אותה.
בן – (מתקרב אליה, שניהם עומדים זה מול זה כשני מתאגרפים לפני קרב. ניתן לחוש במתח המיני ביניהם. הוא נוגע בה בעדינות והם מתנשקים בתשוקה. היא נסחפת והוא מפסיק). אני לא יכול. (מור ממשיכה לגעת בו). בשביל להיות עולה חדש אני צריך להתגייס. (היא מפסיקה) אני שונא את זה. שונא צבא, שונא מלחמות. לא רוצה להרוג.
מור – מלחמה זה חלק מהחיים. בארץ הזאת לא חיים על ענן. (פאוזתה) למה אתה כאן? אתה כאן כי הבורסה קרסה? כי לא נוח להיות יהודי בלונדון?

בן - את יודעת שלא זו הסיבה. (פאזזה) לא כל דבר צריך להסביר במילים.

מור – ארבעה חודשים אתה מגדל תבלינים בגינה של בית משותף בשדרות. לפחות היית שותל ורדים או גרניום.

בן – אני לא יודע להסביר את זה. עד לפני כמה חודשים הייתי איש העולם הגדול שמגלגל כספים כאילו הם קוביות שש בש. לא הצהרתי על היהדות שלי אבל גם לא הסתרתי אותה. אם היה ויכוח שקשור בישראל לא היה לי קשה להיות בצד של "המתנגדים לתוקפנות הציונית". כנראה שכשהבורסה גם אני קרסתי. לך יש רסיס ברגל ואני כאילו בהחלמה. בדרך למשהו שעוד לא ברור לי.

מור – בקשתי אותך להחליף אותי מחר כי הילדים מצפים לי. לילדים שגדלים במלחמה החיים הם שבירים, שום דבר לא בטוח. אבל אתה נוסע מחר לכנרת. (קמה, לוקחת את הכרית והשמיכה שלה ומתחילה לצאת ותוך כדי כך-) כשתחזור מהטיול שלך, תארז את הדברים ותצא מכאן. אתה אולי בהחלמה, אני לא תחנת מעבר. (בן קם ולרגע נדמה שינסה לעצור אותה אך היא יוצאת והוא אינו עושה דבר).

תמונה 4

לילה, סירה על הכנרת, העיתונאית והדייג

(הדמות בשחור מציגה בתוך המסגרת את הכותרת לסצינה ונעלמת. המשקפת של אגתה נוכחת לכל אורך הסצינה. העיתונאית והדייג בסירה בלב הכנרת).

העיתונאית – (מחזיקה בקבוק יין, שיכורה) לחייך, דייג! לחיי הדגים המתים של הכנרת! (שותה ומציעה לו. הוא מעיף את היד שלה והבקבוק עף). תראה מה עשית! לקחת לי את השמחה. (היא מתקרבת אליו).

הדייג – (יורק) את מעוררת בי בחילה. (היא נופלת עליו מנסה לנשק אותו והוא הודף אותה. אחד המשוטים כמעט נופל למים).

העיתונאית – (צוחקת) אופס. (הדייג מצליח לתפוס את המשוט ומתחיל לחתור. כולו ממוקד בחתירה, הוא מתעלם מקיומה). אתה כועס. אני לא מבינה למה. הכל בגלל אגם אחד קטן

שמתייבש לו לאיטו בעולם של מטורפים עם נשק גרעיני וזיהום אוויר שלא לדבר עם חורים
ענקיים באוזן. (שוב מנסה לגעת בו והוא מנופף לעברה במשוט. היא נבהלת ונסוגה). אתה
כועס. למה?

הדייג – (בקול שקט רווי זעם עצור). הבטחת לי לעשות כתבה על הכנרת. אמרת שליהודים
שקוראים את העיתון שלך –

העיתונאית – ה-JEWISH CHRONICLE

הדייג – שאכפת להם. שהלב היהודי שלהם כואב. כמו שלי. זה מה שאמרת. (מניח את
המשוטים ומתקרב אליה כמעט גוהר עליה והיא מתכווצת. בשאגה-) אמרת או לא אמרת?
העיתונאית – אמרתי. כן. זה נכון. (הוא מתיישב בחזרה וממשיך לחתור והיא נושמת
לרווחה). זה עוד רחוק – לחוף? (הוא לא עונה). אתה לא מבין מה זה להיות יהודי באנגליה.
כל הזמן להרגיש אשם בגלל מה שמישהו אחר עושה בארץ אחרת שהיא כאילו שלך אבל לא
ממש. לפני 60 שנה אנשים היו תורמים לכנרת אפילו את הכליות שלהם אבל עכשיו?
המשבר הכלכלי לא עושה אנשים לסימפטיים אחד לשני. וכשראש העיר של לונדון מציע לך
לצום ברמאדאן כאות הזדהות אתה מבין שבקרוב מאד תהיה מיעוט נרדף ממש כמו במאה
ה-13. ואתה בוכה לי על הכנרת ומצפה שנאסוף לך גשם אנגלי או מי נהרות בבקבוקים.
הדייג – (מניח את המשוטים. נראה מאד רגוע ובשליטה). הארץ הזאת היא לא של כולם.
(מתקרב אליה. היא קפואה מפחד ותשוקה). היא של מי שאוהב אותה כמוני. (מנשק אותה.
היא נענית. הוא משכיב אותה, היא משתפת פעולה, נראה שמה שרצתה עומד לקרות). אז
כל מה שרצית זה זיון כשר! (הוא עוזב אותה והיא מתרפקת עליו). היית צריכה להישאר
בלונדון. חסר לי כוסיות? למה שארצה אישה שלא יודעת לאן היא שייכת, שמוכרת את
עצמה בזול. סחורה פגומה.

העיתונאית – אתה לא יודע מי אני. אתה לא מבין. (מנסה שוב לגעת בו ולעורר את
תשוקתו).

הדייג – אני מבין יותר ממה שנדמה לך, כלבה מיוחמת. (היא נאחזת ברגל שלו והוא בועט
בה). בימים של מצוקה גם אני מוכר בזול – דגים עם כאבי לב.

העיתונאית – (בוכה) למה?

הדייג – אני מוכר אותם בזול כי הכאבים שלהם יחדרו לכל מי שיאכל אותם עמוק לנשמה. וביני לבינך לכל מי שאני מכיר יש כבר מספיק צרות משלו. (לרגע מביט בה ומייד מפנה את עיניו ממנה כאילו מוחק את קיומה). בקרוב תתחיל זריחה. כשנגיע לחוף אני רוצה שתיעלמי לי מהעיניים. גם אם יהיה אור בזהק אני לא רוצה לראות אותך יותר! (חותר כשמבטו אל החוף).

העיתונאית – (משהקת) יש לי פתרון. יש לי! אתה עצוב כי הדגים מתים. תן לי להיות הדג שלך! גם בכנרת חרבה, ריקה כולה ממים – אני אף פעם לא אפסיק לשחות.

הדייג – את אף-פעם לא תוכלי להיות דג. את לא יודעת מתי לשתוק. (תופס אותה כדי להשליך אותה למים, נאבקת בו ולבסוף מוותרת ונופלת למים כאילו מרצונה. לרגע לא שוחה בכלל. מביטה בו כדי לראות אם יציל אותה. הוא מביט בה באדישות ומפנה לה את הגב. היא מתחילה לשחות ואח"כ בהליכה שפופה וזחילה מגיעה אל החוף).

תמונה 5

אותו זמן, על הענן, אגתה וג'יין

הדמות בשחור עוברת עם כותרת הסצינה ואגתה כמעט נתקלת בה.

אגתה - סליחה. לא ראיתי אותך. (מרחיקה את הטלסקופ מעיניה). עם ההמצאה הזאת רואים רק למרחוק. (היא ממשיכה לדבר לעברה גם כשהדמות יוצאת). איזו דרמה! ללקק את האצבעות. אם היה לי דופק הוא היה רץ מרתון ושובר את כל השיאים. (נתקלת בכדור הצמר ומשחקת אותו כדורגל בשובבות). יצרים כאלה עוד יולידו לי גופה. רצח לפענוח.

ד ל י ק ט ס. (בועטת את כדור הצמר רחוק ופוגעת בג'יין). ג'יין, יקירתי. (ממהרת להחביא את המשקפת מתחת לסריגה) מה את עושה כאן? למה נטשת את גדולי האומה?

ג'יין – (מרימה את כדור הצמר ופונה אליה בענווה). ניצלתי את ההפסקה בין מערכה ראשונה לשניה כדי לבוא לבקש ממך שלא תפסיקי לסרוג. (מחפשת את הסוודר, אגתה מגלה אי נוחות. ג'יין רואה את הסוודר. מתקרבת). אני רואה שלא התקדמת בכלל!

אגתה – (חוסמת את דרכה) הייתי עסוקה.

ג'יין – במה? (מנסה לגלות מה אגתה מסתירה).

אגתה – חישבתי חישובי קיצין. מה זה עניינך? כנפש תאומה של יוצר נצחי לא היית אמורה לתת הערות ולהציע מגוון פניני חכמה לשיפור המחזה.

ג'יין – (בהתלהבות) המחזה מושלם! לגבי הביצוע – יש לי מה לומר. אבל קשה וגם לא נוח. אולגה אשתו, עם הקמטים, השיער המרוט והגבנונית כבר לא צריכה לשחק בנות עשרים. זה כל-כך לא אמין!

אגתה – אופס. זהירות. הקנאה נוטפת מגרוןך, יקירתי. די ברור למה קשה לך להבין את הקרבן שהוא מקריב כדי לשמח את רעיית לבו. ככה זה כשרק כותבים על הדבר האמיתי בלי לחוות אותו.

ג'יין – (מלאת רוח קרב) את טועה ובגדול! לידיעתך אהבתי וגם הייתי מאורסת לגבר צעיר ומתוק עם נשמה שכולה אביב נצחי...(חולמת. נשמעים צלולים כפעמוני כנסיה).

אגתה – ההפסקה נגמרה. (ג'יין לא מגיבה. מחפשת את המסרגות).

ג'יין – איפה המסרגות?

אגתה – (דוחפת אותה קלות לכיוון ממנו הבאה) אל תוותר על ההזדמנות לקטרזיס. הרי רצית להיפטר מטעם ההחמצה!

ג'יין (תחילה ללכת ונעצרת) זהו שאני כבר לא כל-כך בטוחה. מה אם האמנות היא לא במקום החיים? (הפעמונים מצלצלים במעין קונצרט רב עוצמה. ג'יין מביטה לרגע באגתה שהפעם אינה דוחפת אותו לצאת. היא יוצאת והפעמונים משתתקים באחת).

תמונה 6

למחרת – בין ערביים (שקיעה), על חוף הים בתל-אביב, בן והעיתונאית
הדמות בשחור חולפת עם הכותרת של הסצינה וביציאה מתכופפת כדי לא להיפגע
מהמשקפת של אגתה שחודרת לחלל ההתרחשות.
(רות יושבת על החול ושותה בירה ובן מתבונן בים).

רות – לחיים!

בן – (מסתובב ופונה אליה) את בטוחה שבירה זה מה שאת צריכה עכשיו?

רות – אולי תפסיק להתנהג כמו מיניקת ותגיד לי למה אתה לא נוסע לשדרות לארוז.
בתור "אורזת מנוסה" אני יכולה להעיד שזה קל יותר כשהזולת לא נמצא שם כדי להטביע אותך ביגונו.

בן – (חוזר להביט בים). את יודעת מה המשמעות של השם – תל-אביב? במונית כשישנת, היתה לי שיחה מעניינת עם הנהג. הוא נתן לי סקירה ממצה על כל הפאבים והמועדונים של "העיר ללא הפסקה". אמרתי לו שזה מוזר הבליינות התל-אביבית הזאת. רק לפני דקה היתה כאן מלחמה. בשדרות אנשים עוד מלקקים את הפצעים.

רות – שמענו על הצולעת שלך עם הרסיס.

בן – (מתעלם ממנה). תל זה מקום קבורה, זה מתים ואביב -

רות – (חסרת סבלנות, קוטעת אותו) זה תחיית המתים! בראבו! הארץ הזאת הפכה אותך למשורר. אני באמת חושבת שהגיע הזמן שתחזור הביתה. ללונדון. בשביל זה הלכת לקיימברידג' בשביל להתחבא כאן מהחיים?

בן – ואת, מה את עושה פה? מתנפלת על פרא אציל בכנרת. (מתקרב אליה) מה בדיוק רצית ממנו?

רות – (בשקט) ילד. (הם מביטים זה בזה בדממה. בן מתיישב לידה. היא מציעה לו בקבוק בירה והוא שותה).

תמונה 7

אותו זמן, חנות שמלות כלה בבאר-שבע, מור והמוכר הדמות מציצה עם הכותרת לסצינה. המוכר דוחף פנימה קולב ועליו שמלות כלה. מור עומדת במרחק מה. לאט מתקרבת. כאילו נגד רצונה נמשכת למקום. בתחילה מרוכזת בשמלות הכלה. כשהמוכר נכנס היא מזהה אותו. המוכר פותח חבילה ומוציא ממנה הינומה. מלטף אותה ומניח אותה על ראשו. מור נסוגה מעט אך ממשיכה להביט בו. הוא בוחר שמלת כלה ולובש אותה מור מביטה כמכושפת בגבו הרועד.

המוכר - הרי את מקודשת לי. (מור נשנקת ובורחת משם).

תמונה 8

לילה, חדר השינה של מור בשדרות + הענן, בן, מור, אגתה וג'יין הדמות אינה נכנסת אלא "שולחת" פנימה את הכותרת לסצינה.

אור ירח. בצד של בן ליד המיטה מזוודה. מור ובן במיטה. בן מחזיק קופסה פתוחה עם טבעת המוארת ע"י אור ירח בזהב.

מור – הוא עמד שם וחיתן את עצמו. הוא לא ראה אותי אבל אני זוכרת אותו. כשהוציאו אותי על האלונקה הוא עמד שם ליד הבית ההרוס ולא זז. כאילו אפשר להחזיר את הזמן. כאילו כלום לא קרה.

בן – (מביט בטבעת) הדבר הכי נורא הוא לא להיות שייך לאף אחד ולשום מקום. (סוגר את הקופסה ושם אותה על השידה). את בטוחה שזה מה שאת רוצה?

מור – בבקר הרגשתי שהחיים סוף סוף מתחילים. המסדרונות של האוניברסיטה היו רוויים חלומות שמתגשמים. (פאזזה, מחזירה לו את הקופסה). אני לא יכולה להיות התירוץ שלך.

(בן לוקח את הקופסה. סוגר אותה ומניח על השידה).

בן – (מחבק אותה) את בטוחה שזה מה שאת רוצה?

מור – אתה רוצה להתחתן אתי כדי להיות שייך, כי אתה לא יודע מה לעשות עם החיים שלך. אבל אני לא פיתרון החידה. (מתחפרת בתוכו).

אגתה – (נכנסת בכעס) לא. לא. לא! אני רגילה לדמויות עם מוטיבציות ברורות. כאן רוצים להתחתן ואומרים להיפרד, אורזים מזוודות ונשארים לישון. אין לי מה לעשות עם הסיפור הזה. אני צריכה אידיליה. כפר אנגלי שליו עם שמש ושיחי ורדים. לא מקום שבו החיים רוצחים. (היא משליכה את טלסקופ. הדמות דוחפת את בן ומור החוצה. הם מוציאים את התפאורה).

ג'יין – (נכנסת כרוח סערה). ירקתי על כולם! אין לך מושג איזו אכזבה. לא קטרזיס ולא נעליים. צ'כוב ישב שם מהופנט, עיוור לקמטים של אשתו. מה אכפת לו כל המלנכוליה הזאת על הבמה. את אהבתו הוא מימש בחייו. ואילו אני – טעם ההחמצה הציף אותי מכף רגל ועד ראש. ו-ירקתי. עליו, על השחקנים, על הבמה. הסדרן זרק אותי החוצה. ירקתי גם עליו.

אגתה – בקיצור, עשית שם יופי של בושות.

ג'יין – וממש לא אכפת לי. כל החיים שיחקתי לפי הכללים ואיבדתי את כל הקלפים שלי. הגיע הזמן להתפרע ובגדול. איפה הסוודר של צרברוס? (תוך כדי חיפוש נתקלת בטלסקופ).

מה זה?

אגתה – פרס ניחומים. מצ'כוב. את קיבלת כרטיס למחזה על החמצה ואני קיבלתי הצצה לעולם החיים. (ג'יין מנסה להשתמש בטלסקופ). תאמיני לי. אין טעם. עדיף כבר לסרוג. (ג'יין ממשיכה להתבונן ואגתה מוצאת את כדור הצמר והמסרגות ומתחילה לסרוג).

ג'יין – גבר ואשה במיטה. ישנים. מחובקים. נראים צעירים. מה הסיפור?

אגתה – (ממשיכה לסרוג). עוד סיפור של החמצה. אבל יש לו גם זווית פיקנטית – הבחורה חושבת שאת אורים ותומים. את התנ"ך שלה. אם את עדיין רוצה לצאת מפה אני מציעה שתחזרי לסרוג ותניחי להם. אנשים אבודים בארץ אבודה.

ג'יין – (מניחה את הטלסקופ, מתיישבת לידה ומתחילה לסרוג). אז זה מה שהסתרת ממני קודם, כשיצאתי אליך בהפסקה. את מעייני הישועה. כנראה היה בסיפור הזה משהו שגרם לך להאמין שתוכלי לחזור להיות סופרת. (פאזזה). מפסיקה לסרוג. לוקחת את הטלסקופ ומביטה). היא חולמת.

אגתה – היא לא יודעת מה היא רוצה. המלחמה נגמרה ונדמה לה שהכל אפשרי. אבל היא מחמיצה ובגדול.

ג'יין – מחמיצה? אסור שזה יקרה!

אגתה – (צוחקת) ומה תעשי? תיכנסי לה לתוך החלום?

ג'יין – (מחייכת) אם אני האורים ותומים שלה - זה בהחלט הגיוני.

תמונה 9

לילה, החלום של מור - חוף הים של עזה, מור, ג'יין, העיתונאית, איש החמס

הדמות שולחת יד עם המסגרת ובתוכה כותרת הסצינה. מור נכנסת ומועדת, מתנשמת

כאילו עברה דרך חתחתים. ג'יין מאחוריה.

מור – (מביטה סביב) מה זה פה?

ג'יין – חוף הים של עזה.

מור – השתגעת? זה מסוכן. מוכרחים לחזור. (מושכת אותה). בואי. אולי נמצא סירה. (ג'יין לא זזה).

ג'יין – תסתכלי כמה יפה פה. אור הירח רוקד על המים. והחול מלטף את כפות הרגליים. ("מפזזת" בריקוד).

מור – (בהיסטריה) יתלו אותנו בכיכר, מאכל לכלבים! (רצה אל החוף מחפשת סירה). לטבוע בים. זה כל מה שנשאר לנו. (ג'יין מצאה צדף ומביאה לה).

ג'יין – (מגישה את הצדף לאזנה). תקשיבי לשירת הסירנות. (מור מביטה בה בתימהון ויאוש). הן שרות על אהבה.

מור – כל השנים כשרצנו למקלט, כשהמים זורמים במקלחת, כשהחביתה מיטגנת במחבת, הייתי מוגנת. מישהו רואה את הטיל במעופו, מישהו מפעיל את הצופר. ועכשיו, אתך אני חשופה. חשופה לגמרי. (רועדת).

ג'יין - (מחבקת את כתפיה) שכחת מי אני? נעים מאד, ג'יין אוסטין, הכוהנת של החלומות שלך.

מור – את מבינה אהבה לא מלחמה. חיית בכפר אנגלי שליו. מה את יודעת על שנאה?

(לוקחת אותה למקום שממנו ניתן לראות את העיר). האורות המנצנצים של עזה – הם מכסים חושך גדול. בתוכו רובצת חיית השנאה. שנאה לא ממוקדת, קולקטיבית, שאין לה שם או כתובת. הם לא מכירים אותי, אבל כשנעצרתי לאסוף גור חתולים בדרך למקלט, השנאה שלהם יקדה אש לתוך הרגל שאחרה לברוח. (נשמעת מוסיקה, קולות חוגגים וזיקוקי די נור).

מה הם חוגגים שם? זה כל-כך מפחיד. אני מרגישה כמו בת יפתח בטקס הקורבן.

ג'יין – קורבן למי? למה?

מור – לאלוהי המלחמה.

ג'יין – (מחייכת) תתקרבי ותקשיבי.

מור – אללה אכבר! זה מה שהם אומרים לפני שהם רוצחים אותנו.

ג'יין – (סוחבת אותה אל קצה הבמה) תקשיבי! הם שרים שירי הלל לשלום.

מור – לא יכול להיות! (מקשיבה, המוסיקה מתגברת בתוך המולת הקולות חוזרת המילה שלום – בערבית).

ג'יין – יכול ועוד איך. (מנופפת לה לשלום ונעלמת).

מור – רגע, חכי. מה השארת אותי פה לבד? (מתקרבת למקור האור והקולות, מקשיבה ולאט נרגעת ומחייכת, מאושרת. העיתונאית נכנסת. היא מצויידת בפנס. ומשתמשת בו כחוקרת בחדר עינויים). כמה יפה השלום. עזה נראית כמו פריז.

העיתונאית – אז איפה תרצי להתחתן? כאן על החולות? או אולי שם על אחד הגגות של פריז של המזה"ת? רות, נעים מאד. (לוחצת לה את היד בכח רב ומכאיבה לה). הצלם שלי צריך לדעת. זו כתבת צבע עם תמונות. (מתקרבת אליה ומאירה על הרגל בפנס) נראה את הרגל. (מור משתפת פעולה). רוצי. לכי לאט. תרקדי. סחורה פגומה אבל לא נורא. נארגן לכם חתונה על חשבוננו. המפלגה הפשיסטית של אנגליה אוהבת את הסיפור שלכם.

מור – המפלגה הפשיסטית? את לא יהודיה?

העיתונאית – כבר לא. נטולת דת ולאום. חסרת משקל. אני שוחה בחיים כמו דג במים.

(לרגע נהנית אבל מייד חוזרת להיות "החוקרת". מכוונת אליה את הפנס) למה את לא רוצה להתחתן?

מור – אני לא יודעת אם –

העיתונאית – (קוטעת אותה) חשבת שתכירי גברים אחרים באוניברסיטה. כאלה שלא מפחדים ממלחמה, שיודעים מי צודק ומוכנים להקריב את עצמם על מזבח המולדת. אבל כל זה כבר לא רלבנטי עכשיו שפרץ השלום. אני מניחה שתרצו חופה ונוכל לסדר לכם גם רב מזמר וקייטרינג כשר. יש לנו קשרים. סוויטה במלון חמישה כוכבים. הכל על חשבון המפלגה. ולמה, את שואלת? (מאירה עליה בפנס).

מור – (עוצמת עיניים כדי לא להסתנוור). בבקשה, לא עם הפנס.

העיתונאית – (מפנה את הפנס לקהל. מדברת גם למור וגם לקהל). אנגליה לאנגלים. זה המוטו של המפלגה. נשלחתי לכאן לכתוב את הסיפור של בן שיהווה דוגמה לכל היהודים. סיפור של הגירה מרצון. עם הפי אנד. ואנחנו אומרים ליהודים: כל אחד צריך לחיות במדינה שלו. נכון, ד'יזראלי היה יהודי והיה ראש-ממשלה אבל הרבה אשליות טבעו בתימזה מאז. היום אתם מיעוט נרדף. כדאי לכם לצאת לפני שיהיה מאוחר. (מצדיעה) "הייל היטלר" (ויוצאת בצעידה של חייל נאצי).

מור – חכי! אני אתחתן. אני רוצה להתחתן אתו.

קולה של העיתונאית – מאוחר מדי. פספסת!

מור – אבל למה? (ג'יין נכנסת). ג'יין! (רצה אליה וג'יין פורשת זרועות לקראתה אך אינה מחבקת אותה). קר לי.

ג'יין – באמצע הקיץ? באמצע השלום? השלום מחמם את הלב.

מור – אבל אני לא מרגישה אותו. קר לי נורא.

ג'יין – (מצביעה) שם בקצה יש מדורה. (אור אדום מופיע) את צריכה ללכת לשם.

מור – אני לא יכולה לבד.

ג'יין – אני רק אורחת כאן. זה החלום שלך. (דוחפת אותה לכיוון האור האדום ויוצאת. בבת אחת הבמה נשטפת במבול של אורות בגווני אדום ונשמע שיר של מייקל ג'קסון. נכנס איש

החמס קטוע הרגליים על מעין סקייט בורד. כשהוא קולט אותה הוא מפסיק לשיר. כשהוא מדבר אליה הוא נופת צופים וכשהוא מפנה ראשו ממנה יוצאת האמת שלו).

איש החמס – אני יודע שאין לי את הקול שלו. (מור לא מגיבה). מייקל ג'קסון. (הוא קולט שהיא מרוכזת ב"אין רגליים" שלו. מחייך). גם אני הייתי רוצה להיות כמוהו. יפה ומאיר כמו כוכב. אני בטוח שמייקל ג'קסון התגעגע לילד היפה והשלום שהוא יכול היה להיות כמו שאני מתגעגע לרגליים שלי. (מתקרב אליה) אורחת על החוף שלי. (בוחן אותה בעיניו). איזה כבוד! (מור משותקת מפחד) מרחבה. תפדלי. (מפנה ראשו) אישה יפה. כבשה לחג הקורבן שלי. (למור) קפה? (מגביהה את הכוס ומגיש לה).

מור – (מהססת, לוקחת ושותה בהתחלה לגימה קטנה ואח"כ בהנאה). טעם מוזר. גם מתוק וגם חריף.

איש החמס – (מפנה פניו) כמוני. (למור) בקלאווה? (מציע לה מגש עמוס עוגות. מאחר והמגש נמוך היא מביטה בעוגות בערגה ומייד כורעת על ברכיה וטועמת ומנסה את כולן, מלקקת את האצבעות, מלקקת את הדבש שניגר מהן. הוא מקרב את שפתיו לשפתיה אך אינו מנשק אותה). את תהיי הרגליים שלי. (מביטה בו לרגע, לא מבינה וכשעיניהם נפגשות היא חשה בסכנה ומנסה לקום אך הוא מפיל אותה כשפניה אל החול. היא נחנקת, משתעלת, מרימה את הראש ומביטה בו בעיניים דומעות).

מור – למה?

איש החמס – (פונה לעבר עזה) כי שם חוגגים ואני כאן. החול קובר אותי ואין נחמה. (מסתובב ומתקרב אליה). עצמי עיניים. (היא עוצמת והוא נושף על פניה ומעיף את גרגירי החול). כשנפצתי, רגע לפני ששקעתי לתהום העילפון, ראיתי את שערי גן-עדן נפתחים. שבעים בתולות שעטו לעברי להוטות לרחרח את הדם. גיבור ג'יהאד, שהיד נשחט לכבודו והן הודו ליד הנעלמה ששלחה אותי לאבד את רגלי, את אוני למען. (לאט היא פותחת עיניים מביטה בו בחמלה והוא מפנה לה את גבו ומביט בים. היא מושיטה יד לגעת בו אך לא נוגעת). סירבתי למות בכל תוקף. חובש קרבי ישראלי החזיר לי את חיי. זחלתי על גחוני בסמטאות עזה וצעקתי – גן-עדן עכשיו. גן עדן עכשיו. תראו איך חיים המפקדים שלנו! הם

לא מחכים אכולי געגוע לגן-עדן אבוד. אכול ושתה כי מחר – משוגע הם אמרו. אל תקשיבו לו והשליכו אותי לכאן אל החוף. עד שהגעת נפש חיה לא היתה פה. אני והכוכבים הרחוקים כל-כך. לפעמים נדמה לי שאני רואה את הרגליים שלי מטיילות בין העננים. (מסתובב אליה). אני צריך שתיקחי אותי לתוך הים. בחול הרטוב אני טובע. (אוחז בידה). רק עד הגלים. (שניהם מביטים בים).

מור – ומשם? לאן משם?

(נשמע שיר של מייקל ג'קסון, חילופי תאורה הדמות מכניסה את כותרת הסצנה הבאה).

תמונה 10

למחרת בבקר, חדר מיון בבית-חולים, מור

מור יושבת כאילו מדברת לרופא.

מור – "אין נפגעים. מספר תושבים לקו בחרדה". דוקא עכשיו שהמלחמה נגמרה הצלחתי לארגן לעצמי טיל שירסק לי את החיים סופית. (פאזזה) הנשימה בסדר עכשיו. גם הרעידות עברו. (פאזזה) איש החמס - הוא רצה להיות מייקל ג'קסון. יכולתי לטבוע אתו. התעוררתי ורציתי לספר לבן אבל המיטה היתה ריקה. נזכרתי שאמרתי לו ללכת. שהחזרתי לו את הטבעת. הייתי די בסדר. צחצחתי שיניים והכנתי לי קפה. הבית היה נקי ומסודר מדי כאילו אף-פעם לא גר שם גבר אנגלי שמגדל תבלינים בגינה. פתאם היה לי ברור שאסור שהם ימותו – השתילים שלו. מלאתי את המשפך ומיהרתי למטה, לגינה. התחלתי להשקות והידיים רעדו. אמרתי לעצמי: מה קורה לך? הרי את אמרת לו ללכת. זה מה שרצית. ועכשיו רעידת אדמה? השתילים רעדו יחד אתי. ראיתי אותם מתכופפים להגן על עצמם ממטר המים שניטח עליהם. הגינה שלו בלעה אותי. כאילו הפכו את הנפש שלי כמו בגד שהולך לכביסה והדמיון משתלט לי על המציאות. הפחד נתקע כמו גוש בגרון. לא יכולתי לנשום. (פאזזה) לא מבינה מה היא עשתה שם, ג'יין אוסטין, בחלום שלי. סופרת בריטית מהמאה ה-17 משתלחת אצלי בתודעה כאילו יש לי דרכון בריטי. (מעבר תאורה + סאונד של רכבת +

הקלטה: MIND THE GAP DOORS OPENINGS DOORS CLOSING

NEXT STOP...

בן נכנס בחליפה של איש עסקים ותיק. בן ומור עומדים שניהם במרחק זה מזו ופניהם לקהל).

בן - כבר שנים אני נוסע רק במוניות. שונא המולה, שונא חיידקים. פחדן. והיום פיטרו אותי מהעבודה. ואמרת לי לעצמי שזהו זה. משבר כלכלי, מיתון עמוק וכמו בחלום של פרעה: GOOD BYE לשנים השמנות HELLO לשנים הרזות. גם כשאתה רוצה לשכוח שאתה יהודי יש דברים שנתקעים לך בראש. עמדתי שם בתחנה והיה לי ברור שאין לי אומץ לכלום. לא לעלות על הרכבת, לא להמציא את עצמי מחדש. ופתאום נפתחו הדלתות (פונה למור) ואת מעדת ונפלת ישר לזרועותי. ברגע אחד הפכת אותי מפחדן לגיבור.

מור - בבית החולים, לפני הניתוח המרדים אמר לי לדמיין מקום שיהיה לי טוב בו. חשבתי על ג'יין אוסטין ואנגליה שלה. ירוק ומים ושקט של טבע שלא פצע אותו שאון מלחמה. (פונה לבן) יצאנו מהתחנה, לקחת אותי לפארק סיינט ג'יימס, ברבורים ואגם. התאהבתי בך. לא היתה לי ברירה. הגעתי לארץ האגדות ואתה היית הנסיך שהוביל אותי לשם. (היא מושיטה ידיה אליו. הוא יוצא. היא חוזרת לשבת על "כסא החולים"). (פאזזה) לא. אני לא רוצה תרופות. אני בסדר עכשיו. (צלצול של SMS היא בודקת את ההודעה, פותחת פה בצעקה ללא קול, מבועתת כולה).

* ייתכן שבשלב זה כבר אין צורך בדמות ובכותרת כי הקהל כבר מזהה את הדמויות עם הלוקיישן הייחודי להן.

תמונה 12

אותו זמן, על הענן + בכנרת + חנות שמלות הכלה, ג'יין, אגתה, הדייג, מור, קולו של

מוכר השמלות

אגתה סורגת. הסוודר כבר כמעט מוכן.

ג'יין - בן התגייס. הוא התגייס לצבא.

אגתה – (מניחה את הסריגה) ידעתי שהבחור לא נורמלי. מי בא לגור בעיר של קסאמים

בגלל בחורה עם רגל פגומה. תני לראות! (ג'יין מחזיקה את הטלסקופ קרוב ללבה ולא

משחררת גם בהמשך הדיאלוג ביניהן שהופך למאבק על הטלסקופ).

ג'יין – החלום היה אמור לתת לה אומץ להגיד לו כן. ידעתי שהיא לא תרצה לטבוע עם איש

החמס. זה טריק שתמיד עובד בסיפורי אהבה. קודם מעצור שהופך את הנשמה למדבר

ואח"כ סכר שנפרץ ומים ששוטפים את הכאב כלא היה.

אגתה – אבל בן הלך לצבא בארץ שהורגים ונהרגים בה. אבוד לך! עכשיו זה לא סיפור של

אהבה, זה סיפור של מוות. ומוות זו המומחיות שלי. (ג'יין מצליחה להתחמק בזריזות,

קופצת, מדלגת ומכשילה את אגתה שנופלת ופניה בתוך הענן).

ג'יין – (קופצת כילדה שניצחה במשחק ונהנית מן הניצחון) לא תקבלי אותו ולא תקבלי.

אגתה – תראי מה עשית עם הקפיצות שלך! הענן הזה לא היה אמור להוריד גשם עד החורף

הבא. ככה זה אצלם. ארץ שחונה. דחקת את הטיפות החוצה ועכשיו יהיה שם צונמי! (סאונד

של גשם וקולו של הדייג שאומר קדיש על הדגים).

ג'יין – (מודאגת, ממהרת להביט בטלסקופ) הדייג בכנרת! (נכנס כשהוא משליך דגים מתים

מתוך רשת "חזרה לכנרת").

הדייג – הפסדנו במלחמה. מנוחה נכונה. זה מה שאתם צריכים. מה זה? הרגשתם את זה?

גשם? לא. זה לא יכול להיות! (שולח ידים לשמים כאילו אוסף את הטיפות) מים! מים חיים!

דוקא כשמתעקשים למות מצער יש תקוה. (יוצא. נכנסת מור גוררת שמלת כלה).

קולו של המוכר – את כולך רטובה. איך אפשר למדוד ככה?

מור – אתה לא מבין? אני שלחתי אותו למות ועכשיו אני צריכה שמלת כלה.

תמונה 14

אותו זמן, על הענן, צ'כוב, ג'יין ואגתה

אגתה – (מרחיקה את הטלסקופ מעיניה ומניחה אותו) איזו סמטוחה.

צ'כוב – ראיתי בדרך את ג'יין מתרוצצת כמו תרנגולת שחוטה.

אגתה – (חוזרת לסרוג) זה לא פלא. היא מרגישה אשמה.

צ'כוב – ומה יעזור לה מחול השדים הזה?

אגתה – היא מחפשת את צרברוס והחייל הירוי. קודם לא הספקנו לראות את פניו. היא רוצה

לוודא שזה לא בן. שלא הכל אבוד.

ג'יין – (נכנסת כרוח סערה. מתייצבת מול צ'כוב שנרתע ממנה ומכסה את פניו). זה הכל

בגללך. בגלל הטלסקופ שלך.

צ'כוב – אני מבקש בכל תוקף שלא תירקי עלי!

ג'יין – דוקא מגיע לך.

אגתה – אם מישוהו אשם פה זו את. אם היא לא היתה קוראת את הספרים שלך היא לא

היתה נוסעת לאנגליה.

ג'יין – לא בגללי הבורסה קרסה. לא אשמה שהוא היה שם על הרציף. לא אשמה שהם

נפגשו.

אגתה – אולי לא. אבל מי עזר לה להאמין באהבה בלתי אפשרית? וביני לבינך מי יודע אם

לא בגללך היה לה אומץ להגיד – לא. את נתת לה כנפיים. בזכות ההיכרות האינטימית ביניכן

היא הגיעה לאוניברסיטה ונאמה שם על ספרים וספרות. וככה היה נדמה לרגע שהבדידות

תהיה נסבלת ואם לא נסבלת – אז זמנית. שיימצא מישוהו ראוי יותר.

צ'כוב – ליידס, ליידס, אתן מפספסות פה את העיקר. גם אני חייתי באמונה שספרים

משנים גורלות. קודם הכתיבה היתה פרנסה אבל היא היתה גם דרך לברוא עולם טוב יותר.

כרופא כבר הבנתי שאני לא מסוגל לעצור מגפות אבל בספרים האמנתי עד הרגע האחרון.

הספריות שהשארתי אחרי היו אמורות לשנות גורלות של אנשים ששנים לא היתה להם שום

תקווה. אבל מקרל מרקס הגענו לסטלין וברוסיה שלי גם היום גברים מתים שיכורים עוד לפני

שהספיקו להזדקן ולמרות חנויות הפאר של מוסקבה איכרים אבודים מחכים לשווא לרכבת

שתביא מזר ותרופה. שום דבר לא השתנה.

ג'יין – תפסיק. תפסיק! אתה מדכא אותי. (צ'כוב לוקח את הטלסקופ). ותשאיר כאן את

הטלסקופ שלך.

צ'כוב - אבל אני צריך אותו. אני מכור.

ג'יין – למה אתה מכור? לטעם ההחמצה? לך. לאולגה שלך. (בועטת בווא נופל לרגליה).

אגתה – עזבי אותו. ג'יין! (מסיימת במהירות את הסוודר).

ג'יין – מחזות שלמים על החמצה והכל שקר. הרי מימשת ובגדול, קריירה ברופאה, ספרים, מחזות, פלרטוטים ואפילו אהבה גדולה ונישואין. על מי אתה עובד? טפו! (מנסה לירוק עליו ולא מצליחה). לא יוצא לי. איזו באסה!

אגתה – ג'יין, את סופרת גדולה, לא תגרנית בשוק. (עוזרת לצ'כוב לקום ומושיטה לג'יין את הסוודר). קחי. סיימתי את הסוודר. כשצרברוס יבוא תוכלי לברוח מכאן.

ג'יין – (מתעלמת, מתקרבת לצ'כוב שאגתה מגוננת עליו בגופה ומנסה שוב לירוק) לא יוצא לי. ואתם יודעים למה? (לוקחת את הטלסקופ) כי אני מרגישה את הקטרזיס מגיע. אני הולכת לסדר לי פה הפי אנד!

צ'כוב – (כאילו מתעורר מתרדמה, בבוז) הפי אנד. אז זה כל מה שאת יודעת לעשות? רומן למשרתות? אין לך מושג מה הולך היום. בעידן הפוסט מודרני הפי אנד זה מה זה פסה. (ממלמל לעצמו, מתוך פחד לומר את הדברים בקול רם) תמיד חשדתי שנשים לא יכולות לכתוב ספרות. (ג'יין לא מקשיבה לו. לרגע נוגעת בסוודר, מניחה אותו על גופה, ואח"כ מתוך נחישות מניחה אותו ולוקחת את הטלסקופ. תוך כדי כך -)

אגתה – (לצ'כוב בתקיפות) אני כותבת מגיל 16. אתה לא תגיד לי מה נשים יכולות! אני מציעה שתלך.

צ'כוב - הטלסקופ שלי

אגתה – עכשיו! (הוא יוצא במהירות).

ג'יין – (מחייכת לאגתה) ברוך שפטרנו!

אגתה – שלא תחשבי שאני מסכימה אתך.

ג'יין – אבל גרשת אותו.

אגתה – ביעילות ובלי לירוק, זה נכון. (לוקחת את הסוודר) אמרת שהאמנות זה לא במקום החיים.

ג'יין – זה לא בדיוק מה שאמרתי.

אגתה – רצית לברוח. ועכשיו שהכל מוכן את נשארתי? איפה ההיגיון פה?

ג'יין – ההיגיון לא קשור לזה. אני פשוט לא יכולה להשאיר את מור לבד.

אגתה – ומה אם זה יהיה כישלון? אם לא תצליחי להשתלט שם על העניינים? מי יציל

אותך? קופידון?

ג'יין – אולי זה נראה לך כאילו אני טובעת בתסבוכת של רגשות. אבל לי זה ברור. זה

הכישרון שלי. התפרנסתי ממנו בתקופה שנשים יכלו לבחור רק בין סוגים שונים של עבדות.

לא קראת "גאוה ודעה קדומה"? אני יודעת לעשות הפי אנד גם כשהכל אבוד.

אגתה – את עוד תצטערי על ההיבריס שלך. הצלחת לראות את הפנים של החייל הירו?

ג'יין – לא. לא מצאתי אותו.

אגתה – תסכימי אתי שבן יכול היה להיות החייל הירו. שמדובר פה בסיפור שהוא פענוח

של מוות לא בסיפור של חיים. (אגתה מצליחה קצת לערער את בטחונה של ג'יין).

ג'יין – אני מבינה למה את עושה את זה. עכשיו שסיימת לסרוג פשוט משעמם לך. מגרד לך

באצבעות.

אגתה – אני פשוט רואה את כל האפשרויות. כמו הבלשים שלי. אני לא צועדת עיוורת בשדה

של קוצים. את לא רואה ששוב את נותנת לגיבורה שלך לחיות במקומך? (נשמע השיר של

קול פורטר – NIGHT AND DAY. אגתה רוקדת כאילו יש לה גבר שמוביל אותה וג'יין

מביטה בה בקנאה ומייד מתעשתת).

ג'יין – אם לא אמר שאני לא יכולה גם וגם. צרברוס עוד רחוק מכאן. אפילו לא שומעים אותו.

אני לא אתן לך לעכב אותי יותר. (יוצאת בגאון ובלי להסתובב ולפנות לאגתה) ולידיעתך

נפטרתי מטעם ההחמצה.

תמונה 15

שישי לפני הצהריים, במקלט בשדרות, מור ורות

מור יושבת על שטיח. ראשה מורכן. סביבה ספרים פתוחים של ג'יין אוסטין שעליהם עלי כותרת של ורדים. נראה כאילו תלשה עלי כותרת משיח ורדים ופיזרה אותם. על הכסא מונחת שמלת כלה מוכתמת בבוץ. רות נכנסת. לבושה באלגנטיות מחזיקה מזוודה על גלגלים ונראית כ"נוסע מתמיד". היא עומדת בפתח המקלט ומביטה במור בסקרנות מהולה בהשתאות.

רות – הי. אני רות. (פאזזה. מור לא מגיבה). חברה של בן. העיתונאית.
מור – (לא מביטה בה) זה לא מקלט ציבורי. אין כניסה לזרים. (רות נכנסת. מור קמה כדי להגן על הטריטוריה שלה). בן לא פה. הוא בצבא.
רות – אני יודעת. מי היה מאמין? בן שתמיד ידע מי הוא ומה הוא רוצה לעשות, המציא את עצמו מחדש. ואני שמגיל 16 מנסה להיות מישהי אחרת לא מפסיקה לפגוש את עצמי בסיבוב.

מור – זה המקום שלי. אני רוצה שתלכי.
רות – (מרימה את שמלת הכלה, שתיהן מביטות בכתמי הבוץ). שמלה יפה. (מניחה אותו חזרה על הכסא). אני הייתי בוחרת משהו חשוף יותר, כמובן. אבל זה רק כדי להכעיס. אני מבית דתי. צניעות היא מעלה. (פאזזה, מור לא מגיבה). להורי היו ציפיות. רות המואביה, אמו של דוד המלך. אסור לתת לילדים שמות שמאטגרים אותם. זה עובד הפוך. (מתקרבת למור) את צריכה לצאת מכאן. אחד השכנים התקשר לבן ואמר לו שאת במקלט. הוא דואג לך.

מור – מה זה ענייך?
רות – המלחמה נגמרה.
מור – המלחמה אף פעם לא נגמרת. (מגלגלת לעברה את המזוודה) לאן את נוסעת?
רות – לפראג. (מחייכת במבוכה) יש לי שם ידיד במאי תיאטרון. למדנו באוניברסיטה ביחד. הוא מעלה את "הגולם מפראג". מכירה את האגדה?
מור – לא.

רות - היתה עלילת דם על יהודי פראג והרבי בנה גולם שיפחיד את הגויים. בהפקה הזו הגולם הוא הישראלי שנוצר כדי להגן על העם היהודי קם על יוצרו. הוא הזמין אותי לכתוב על ההפקה ועל התחושות שלי כיהודיה שמכירה את ישראל.

מור - אז אנחנו אשמים במה שקורה לכם שם בגולה. כמה זמן היית פה?
רות - שלשה שבועות.

מור - מומחית גדולה לישראל. נסיעה טובה! (רות מתחילה לצאת ומתחרטת).

רות - זה לא בריא מה שאת עושה. אני לא פסיכולוגית, אבל נראה לי שלהישאר במקלט זה להתחבא מהחיים.

מור - ואת לא מתחבאת? נוסעת מארץ לארץ כמו יהודי נודד.

רות - אני מודה שקשה לי לחזור הביתה, ללונדון. אתם עשיתם כאן מלחמה ולי שם נהיה בלתי נסבל להיות מי שאני. כיהודיה אני אחראית לכל פגז שנורה פה, אשמה במותו של כל ילד פלשתיני. נהיית זרה במקום שנולדתי בו. זה כאילו שאין לי בית. לא כמו שלך.

מור - לי יש בית שהורג - את מוזמנת להישאר ולמות יחד אתנו.

רות - זה בית שהורג אבל גם מחבק. כל תקופת "עופרת יצוקה" הרגשתי זרה בתוך העור שלי. רק בהפגנות התמיכה בישראל כשעמדנו מול השגרירות בתוך ים השנאה שמסביב, הרגשתי שייכת. אז קניתי כרטיס ובאתי כי ארץ ישראל היא בית לאומי ליהודים. זה מה שלימדו אותנו כל השנים. השבת קיימת גם אם את מדליקה אור וגם אם לא הלכת לבית-כנסת. את יהודיה גם בלי לפרפר בתוך רשת של צווים ואיסורים. ניסיתי אבל גם כאן אני זרה. כנראה שהבעיה היא אצלי. רק כשאני כותבת אני מחוברת באמת. אני שייכת רק למילים שלי. (פאוזת מתקרבת לערימת הספרים של מור ומביטה בהם). מה לך ולג'יין אוסטין?

מור - כל השנים היא היתה המקלט שלי. בזכותה נסעתי לאנגליה. בזכותה פגשתי את בן.

רות - אני לא הייתי לוקחת אותה לאי בודד אבל אני מעריכה את העובדה שבזמן שנשים היו צריכות להתחתן בשביל להתפרנס היא התפרנסה מכתובה על חתונות. היא מלכת החלומות על אהבה שפותרת את כל מצוקות החיים.

מור – בדיוק. ואני הלכתי אחריה בעיניים עצומות. כשבן הגיע לא שאלתי שאלות. הכנסתי אותו לחיים שלי כאילו הוא תמיד היה שם.

רות – (מחייכת) "האהבה שמנצחת את כל המלחמות" – זו הכותרת שלי לסיפור שלכם.

מור - אבל מסתבר שאהבה היא חרב פיפיות. כדי לחיות עם בן אני צריכה להקריב אותו. (לוקחת את שמלת הכלה מניחה אותה על הגוף ולרגע עוצמת עיניים. מייד מתעשתת ומושיטה לרות) הנה שמלת הכלה שלי. תתחתני אתו וקחי אותו מכאן, שלא ימות בגללי. (נשמעת אזעקה. רות רועדת כולה ומור עומדת מול שלוה).

תמונה 16

אותו זמן, על הענן, ג'יין ואגתה

הדמות בשחור מכניסה שלט עם הכותרת של סצינה. אגתה מציצה במשקפת. הסוודר

כמעט מושלם. ג'יין מותשת ומיואשת.

אגתה – אין נפילות. זו היתה אזעקת שווא.

ג'יין – שכחתי כמה זה מעייף, הדרמות האלה. אם היה לי לב פועם, הוא היה סחוט כמו לימון שלא נשארה בו טיפה של ויטמינים.

אגתה - הרי זו המומחיות שלך - אורגזמות רגשיות, התעמלות לנפש. כל מה שנחוץ כאן זה הפי אנד – שיא ופורקן והמלאכה הושלמה.

ג'יין – הגיבורה שלי לא יכולה לדמיין הפי אנד וגם אני לא. בעולם שלי אנשי צבא היו מחזרים פוטנציאליים. אם היו מלחמות הן היו רחוקות מאתנו. 8 שנים של אזעקות. הנפש נפרמת. קשה לדמיין חיים מחוץ למקלט. היא מוותרת עליו כי המלחמה עשתה לה קורוזיה בנפש.

אגתה – אם זה היה הסיפור שלי – הייתי פשוט מוציאה אותה מתוך המקלט. אם רוצים לחיות אי אפשר להתחבא לנצח. באור יום וחמצן טרי הכל נראה אפשרי יותר.

ג'יין – עד האזעקה הבאה. אני לא מתאימה למשימה של התרת התסבוכת הזאת. "רק על עצמי לספר ידעתי. צר עולמי כעולם נמלה". הסוודר כמעט גמור. בואי נלך לחפש את צרברוס.

אגתה – (מציצה במשקפת). ערב שבת. שקיעה. יפה השקט הזה שנופל אצלם על הרחובות. זה לא קורה בארץ אחרת. כאילו הרחוב מתעטף בבגדי חג לקבל את פני השבת. (פונה לג'יין). אם את מרימה ידיים הסיפור הזה הוא שלי. לי אין בעיה לסיים אותו. מדובר בפענוח של מוות.

ג'יין – לא! בן הוא לא החייל הירווי. אני לא מוכנה לזה. (חוטפת ממנה את המשקפת ורצה אל קצה הבמה, מביטה לתוך האולם, מחפשת את בן. אגתה מחייכת. חוזרת להשלים את העיניים האחרונות בסוודר).

תמונה 17

בין ערביים באותו יום – ערב שבת, במקלט + הענן של אגתה וג'יין (שני העולמות מתקיימים במקביל), מור, ג'יין, אגתה ובן

מור יושבת כשרגליה מקופלות לבטנה מוקפת בספרים של ג'יין אוסטין כמו בחומת מגן. תוך כדי הדיאלוג ביניהם השקיעה מסתיימת וחושך יורד על המקלט.

ג'יין – (עומדת בפתח המקלט) ערב שבת. מה את עוד עושה כאן?

מור – ואת? לא מספיק שנכנסת לי לחלום ועשית שמות, עכשיו את רוצה לטרוף לי את סופית את כל הקלפים? לכי מפה ועזבי אותי לנפשי.

ג'יין – תני לי יד ונצא מפה ביחד. (נכנסת. מושיטה לה יד. מור נחרדת).

מור - אני בהתקף חרדה. על פי החוקה הלא כתובה של אזור הקאסמים זו זכותי הטבעית. אבל אם לא תצאי מפה עכשיו ומייד השלב הבא יהיה אשפוז כפוי.

ג'יין – (מתקרבת למור שנרתעת). אל תתעקשי. (מתחילה לצעוד לעבר הפתח) כמה צעדים ואנחנו בחוץ.

מור – ומה מחכה לי שם? שדות ירוקים, נחלים, עצים שציפורים מקננות בהם בבטחה? אם לא שמת לב, שדרות היא לא כפר אנגלי. אין לך מושג איך נראים החיים שלי ולאן את מבקשת ממני לחזור.

ג'יין – מה שנכון, נכון.

מור – לא הייתי צריכה לקרוא את הספרים שלך. אולי אם הייתי קוראת אגתה כריסטי במקום לא הייתי יושבת כאן היום כמו עכבר מפוחד.

ג'יין – (בציניות) אז זה מה שהיה חסר לך? עלילות של מוות היו הופכות אותך מעכבר לאריה?

מור – אל תעמידי פנים שאת לא מבינה. כשבן הגיע באמצע המלחמה לא שאלתי שאלות. הספרים שלך גרמו לי להאמין שאהבה מדלגת על פני כל המכשולים. (בציניות) רק שיח ורדים היה חסר לי. גן אנגלי בארץ מדבר וצייה. לאגתה לא היו אשליות. יצר לב האדם רע מנעוריו. קראתי על הביוגרפיה שלה. את התחבאת בתוך המילים שלך אבל היא טיילה בחצי עולם.

ג'יין – זה לא חכמה כשיש לך בעל ארכיאולוג.

מור – וכמה אומץ צריך בשביל להתחתן פעם שנייה כשבעלך הראשון עזב אותך לטובת בלונדינית עם צמה?

ג'יין – (מביטה בשמלת הכלה של מור) קנית שמלת כלה.

מור – אחרי שהצלחתי להרשים את ראש החוג לספרות באוניברסיטה בזכות הבקאות שלי בנושא: ג'יין אוסטין – היצירה והיוצרת – עשית לי כנפיים. הרגשתי שהכל אפשרי. שאני לא צריכה גבר כדי להיות מאושרת. החלטתי שגם אני יכולה להתחתן עם עצמי כמו המוכר בחנות, לדמיין לי קריירה, לטייל בעולם, ולשתול לי וורדים כמו שלך. אבל הגעתי לכאן ולא יכולתי. לא יכולתי כלום בלעדיו. והכל בגללך. במקום אשליות על אהבה היית צריכה להכין אותי לחיים.

ג'יין – יש גבול למה שספרות יכולה לעשות. (נוגעת בשמלת הכלה). בשבילי חתונה היתה סוג של מוות. חייתי בתוך המילים שלי. לא ידעתי דרך אחרת. אבל את לא אני. (פאזזה)

קצרה. בוחנת את תגובתה של מור). אני בת של כומר. גדלתי על הנסים של ישו אבל את - את צריכה לעשות לך יציאת מצרים. (מתקרבת לפתח, מביטה בה אך מור לא זזה). אני מבינה את הפיתוי להישאר במקלט ולדמיין עולם בו תרכבי על מלאכים בגיהנום ותנצחי על מקהלות זאבים ביערות של קרח. אבל החיים הם שם בחוץ. (יוצאת. מור מבוהלת מן החשיכה המתחילה להציף את המקלט).

קולה של אגתה – זה הפי אנד? את באמת חסרת תקנה. אני לוקחת את המושכות.

קולה של ג'יין – חכי. חכי עוד שנייה!

(מור קמה ובוועטת בספרים של ג'יין בכעס – "הורסת את חומת המגן" ומתחילה להתקרב לפתח המקלט. בן נכנס ועומד בפתח).

מור – (בכעס) מה אתה עושה כאן?

בן – (ברוך) באתי להדליק אתך נרות שבת. (היא יוצאת מהמקלט והוא מביט בה בחיוך).
מור – במדים האלה אולי אתה מרגיש גיבור אבל אני לא צריכה שתציל אותי. לא ביקשתי ממך שתתן לי את החיים שלך על מגש של כסף.

בן – לא התגייסתי בגללך. חשבתי על זה מהיום שהגעתי לכאן. ידעתי שאני לא רוצה לחיות על מזוודות. שבשבילי להיות ישראלי זה להתחייב. דוקא כשאמרת לי "לא", כשהחזרת לי את הטבעת, היה לי קל יותר להחליט. ידעתי שזה משהו שאני צריך לעשות בלי קשר אליך. אני שונא מלחמות אבל בינתיים זו המציאות שלנו. ואם אני שייך למקום הזה – אם אני לא אורח – אני צריך לתרום. כמו כולם.

מור – (מחייכת) אתה נשמע כמו תשדיר של משרד הקליטה.

בן – בלונדון היהדות שלי היתה בגד שלובשים בבית. זה היה נוח יותר. במיוחד בעבודה. הרבה מן המשקיעים והלקוחות היו מוסלמים. לבריטים יש רגשי אשם על האימפריאליזם שלהם ובגלל האינטרסים הכלכליים נוצר מצב של מעורבות מוסלמית בפוליטיקה ובכלכלה. מצד אחד צריך לקדם את המיעוט המוסלמי בשם הליברליזם ומאחר והוא כח אלקטורלי עתידי, ומצד שני הנפט מייצר כח כלכלי שאינו תלוי בבנקאות העולמית. אין לי ספק שבעוד עשרים, שלשים שנה הייתי מרגיש שם כמו בארץ אויב. כשלבשתי את המדים גרד לי כל

הגוף. אבל אז הסתכלתי על החברים שלי ביחידה והבנתי שפעם ראשונה בחיים שלי אני שייך למשהו יותר גדול ממני שמאפשר לי להיות מי שאני בלי מסכות. היית צריכה לראות אותי מנקה את הנשק.

מור – (מחייכת) טוב שלא ראיתי. כי התמונה הזאת היתה שולחת אותי מייד חזרה למקלט. (לוקחת את ידו בידה). בוא חייל של שוקולד. אני צריכה שתעזור לי לשתול שיחי ורדים בגינה.

בן – (מחייך) בערב שבת? (יוצאים).

תמונה 18

המשך אותו זמן, על הענן, אגתה וג'יין

אגתה – לא אמרו לגיבור שלך שציונות זה פסה? איזה מזל יש למדינה הזאת שכל כמה שנים מגיע דור שמתאהב בה מחדש. שלא רואה את הקמטים, את הכתמים, את העור הרופס. הדבר היחידי שעובד זה אהבה עיוורת.

ג'יין – עזבי ציונות עכשיו. הפי אנד או לא הפי אנד? תודי שיש לי את זה.

אגתה – גבר ואישה מנהלים דו-קרב ואופס נהיה להם מחול בשניים. מצטערת לא השתכנעתי. מה יצא מכל הדרמה הגדולה של הזוג שלך? סערה בכוס תה.

ג'יין – סערה בים כנרת.

אגתה – אצלי מלחמות נגמרות במוות.

ג'יין – (מתעלמת ממנה. בחיוך מדושן עונג) אני מה זה מוכשרת!

אגתה – ממש ישו קטן. משקיטה את הרוחות והסערה חולפת. בזכות ההוקוס פוקוס שלך ספינת החיים שלהם ניצלה. ביג דיל.

ג'יין – לפעמים צריך לחוות סערה כדי להגיע לחוף מבטחים. אני שמחה שחיברתי ביניהם. בני האדם לבד ביקום. כל מה שיש להם זה אחד את השנייה.

אגתה – אני שונאת את הרומנטיקה הדביקה שלך. את נפטרת מטעם ההחמצה ולי יש בחילה. (פאזזה) אנחנו כל-כך שונות. (יאוש קל) אין לי מושג איך נעביר את הנצח ביחד. (נשמעת המוסיקה של הסצינה הראשונה – קול פורטר NIGHT AND DAY).

ג'יין – שוב המוסיקה הזאת. אני כל-כך רוצה לרקוד. (נשמעות נביחות).

אגתה – אל תסתכלי עלי. גם בחיים היו לי שתי רגליים שמאליות. (מושיטה לה את הסוודר) הסוודר מוכן. מה דעתך? אולי בכל זאת תלכי מכאן? (ג'יין מהססת, מביטה באגתה ומשתכנעת. לוקחת את הסוודר ויוצאת). ברוך שפטרנו. (לוקחת את המשקפת) עכשיו נראה באמת מה קורה שם. מלחמות חורמה לא נגמרות בהסכם שלום.

תמונה 19

המשך אותו זמן, חדר השינה של מור ובן, מור, בן ג'יין וקולה של אגתה.

בן פושט את המדים ומניח אותם בצורה מסודרת על המיטה. מיישר/מלטף את הכומתה. שוקל לרגע אם להוריד את הדיסקית אך לא מוריד אותה. מקצה אחר של הבמה נכנסת ג'יין (מחבקת את הסוודר של צרברוס) ומביטה במתרחש בגעגוע.

בן – (למור שבחדר השני) מה בקשר למייק אפ סקס? ניתן לרות הפי אנד לכתבה. (נשמעות נביחות).

מור – (נכנסת עם המגב) מה אמרת? לא שמעתי. (שוב נשמעות נביחות) זו הכלבה של השכן החדש. אני כבר מסיימת את השטיפה.

בן – צלחנו את הכנרת ושום דבר לא השתנה? אני כאן ואת שם עם המגב.

מור – (מחייכת) אני עדיין לא מתה על הבוץ מהגינה בכל הבית. (יוצאת. בן מוציא את הקופסה של הטבעת מהתיק, פותח ומתבונן בה. מניח הקופסה הפתוחה על השידה).

קולה של אגתה – ג'יין, מה את עוד עושה שם? (הנביחות נשמעות אך חלש יותר עד שנפסקות כליל). אם לא תלכי עכשיו את מפספסת את ההזדמנות שלך. (משתררת דממה)

וגם שלי. (ג'יין מעיפה מבט אחרון של פרידה ונעלמת). סוף, סוף. איזו הקלה. (בן נכנס

למיטה, פותח את הלפטופ. מתבונן מרוכז).

מור – (נכנסת, מתיישבת על המיטה ומורחת קרם ידיים. מביטה בו ומחייכת) אתה צודק,

באמת שום דבר לא השתנה. מיהודי אנגלי שוחר שלום הפכת לחייל בצבא ההגנה לישראל

אבל אתה עדיין מכור לסקיי ניוז.

בן – זוכרת את התמונה שנגנבה מהמוזיאון?

מור – "סערה בים כנרת"? (מראה לה את התמונה במחשב). הכנרת נראית אצלו כמו ים. זה

לא אמין. (מחזירה לו את המחשב).

בן – כל התמונה מתמקדת בסערה. אפשר להרגיש אותה. רמברנדט צייר את הנס של ישו.

הוא אף פעם לא ראה את הכנרת.

מור – אבל לך היה דחוף להיות שם. (בשקט) ככה התחילה הסערה שלנו. (הם מביטים זה

בזה). מה היה הנס?

בן – ישו ותלמידיו היו בסירה שנטרפה בסערה בכנרת. לרגע היה נדמה שהם טובעים אבל

הוא גער ברוחות והשקיט אותן. (סוגר את הלפטופ ולפני שמניח אותו על השידה, לוקח את

הקופסה של הטבעת כדי שלא תיפגע. שניהם מביטים בטבעת – תוך כדי כך). לפעמים צריך

סערה כדי שתוכל לעשות לעצמך נס ולהוציא את עצמך מהמים השקטים והלא זזים של

החיים. לקח לי הרבה זמן להתחייב אבל עכשיו אני כאן. לא בשבילך, אלא בשבילי. (מור

לוקחת ממנו את הטבעת, מודדת אותה). הבוקר במסדר, המפקד הכריז עלי כעל חייל בודד

וכולם הזדרזו להזמין אותי אליהם לשבת. לרגע הייתי מאושר וגם נבוך אבל מייד התעשתתי

והעמדתי אותם על טעותם. (לוקח את ידה ומביט לתוך עיניה). אני לא חייל בודד כי יש לי

משפחה. את המשפחה שלי. עם טבעת או בלי. (מור מחבקת אותו. מתנשקים. נשמע השיר

של קול פורטר. ג'יין נכנסת, מבויישת, בלי הסוודר).

קולה של אגתה – אני לא מאמינה. מה את עושה? בשביל מה קול פורטר עכשיו. זה כל-כך

מיותר וגם לא אמין.

בן – מה זו המוסיקה הזאת? תמיד היה פה כל-כך שקט בשישי בלילה.

מור – זה השכן החדש. כשנכנסתי למקלט הוא בדיוק העלה את הארגזים שלו לדירה. אין לו רהיטים אבל יש לו אוסף ענק של תקליטים שהביא מרוסיה. הוא ניסה לשכנע אותי לעלות לשמוע אותם כדי להוציא אותי מהמקלט.

בן – זה כנראה הוא שלקח את מספר הטלפון שלי מהשכנים והתקשר אלי.

מור – מביך לחשוב שכולם ראו אותי ככה עם נפש פרומה. זה כמו לרוץ עירומה בגשם.

בן – (מחייך) עירומה בגשם? דוקא רעיון לא רע. מנקה את הלכלוך וגם לא מבזבז מים לכנרת.

מור – זה לא מצחיק.

בן – אולי זה לא מצחיק אבל תסכימי אתי שזה סקסי. (המוסיקה מתגברת).

קולה של אגתה – אוקיי. פתרת את בעיית האמינות. אבל עוד מעט תהיה פה פורנוגרפיה. את לא חושבת שמספיק עם המוסיקה?

ג'יין - הצלתי את החייל שלי. אני רוצה לרקוד אתו. לפחות זה מגיע לי. (בן קם מהמיטה, ג'יין מתקרבת. לרגע נדמה שבן הולך לקראתה ופניה זוהרים. אך הוא ממשיך ללכת לכיוון הצד של מור. הוא קד לפניה נותן לה יד ועוזר לה לקום. הם רוקדים וג'יין מביטה בהם בעיניים כלות).

תמונה 20

המשך אותו זמן, על הענן, אגתה וג'יין

הדמות בשחור מכניסה את המסגרת עם הכותרת: על הענן, סוף דבר, תמונה אחרונה בהחלט.

אגתה – שוב החמצת ובגדול.

ג'יין – לא החמצתי. רקדתי עם החייל שלי וזה היה נפלא.

אגתה – בואי נעמיד דברים על דיוקם. זו היתה הגיבורה שלך שם בזרועותיו. אני לא מבינה למה עשית את זה. למה וויתרת על ההזדמנות להיות שם במקומה. (פאזזה. בוחנת אותה במבטה). איפה הסוודר?

ג'יין – בלש או לא בלש? אין ספק שיש לך את זה. את תמיד יורדת לפרטים. נתתי את הסוודר לצרברוס.

אגתה – למה?

ג'יין – ריחמתי עליו. היית צריכה לראות אותו. עורו צפוד, עיניו טרוטות. משקל נוצה. הזנב שלו כבד יותר ממנו. הוא היה חשדן בהתחלה. הוא רגיל שמנסים לשחד אותו. לא רק אלה שנקטפו בדמי ימיהם. לעיתים גם אלה שקיבלו בזרועות פתוחות את ההזדמנות למנוחה נכונה, פתאם כשהוא מתקרב האימה מציפה אותם והם מתמלאים תחינה.

אגתה – זו לא סיבה לתת לו סוודר שאני סרגתי בלי לבקש דבר בתמורה. (מתיישבת, מיואשת). בשביל מה עשינו את כל המסע הזה? בשביל להגיע לנקודת ההתחלה? אפילו לסרוג אני כבר לא יכולה. אין בשביל מה. (לוקחת את המשקפת ומחבקת אותה אל חיקה). תיכף יגיע צ'קוב לקחת את המשקפת שלו כדי לכתוב מחזה חדש, ונשאר פה בלי כלום. אבודות לנצח.

ג'יין – לא פלא שמרב עיסוק בגוויות ורוצחים את רואה רק שחורות. צ'קוב כבר לא צריך את המשקפת שלו. הוא שמע את הרינונים על אולגה.

אגתה – אני מודה שבגילה זה די פתטי לשחק נשים שמעוררות תשוקה.

ג'יין – שמעתי שהפעם במקום לשחק גיבורה חיה היא תשחק גיבורה מתה.

אגתה – (מחייכת) כמה הולם!

ג'יין – המחזה החדש שלו הוא בג'אנר שלך. מעין סיפור מסתורין שהוא התחיל עוד בחייו. זה מתחיל כשספינה של חוקרי הקוטב מתנגשת בקרחון. הקברניט שרוחה של אהובתו המתה רודפת אותו, לא הבחין בו בזמן.

אגתה – (מתמלאת חיוניות) היא רודפת אותו כי הוא זה שרצח אותה?

ג'יין – (מחייכת) תשאלי את צ'קוב. בלשים זה לא הג'אנר שלי. שכחת? (רוחה של אגתה שוב נופלת). מה הפרצוף החמוץ הזה?

אגתה – האופטימיות שלך מפחידה אותי.

ג'יין – את פשוט לא יכולה לסבול הפי אנד. זו מין מחלה כזאת. די אופנתית, מסתבר.

אגתה – אצלי זה לא עניין של אופנה. זה עניין של ניסיון חיים. את פשוט נאיבית. זה מין תחביב כזה אצלך.

ג'יין – אם אני כל-כך נאיבית אז איך זה שהוצאתי מצרברוס הבטחה שאת המת הבא הוא יניח פה לרגלייך?

אגתה – בשביל מה?

ג'יין – כדי שתוכלי לפענח את המוות שלו. כך שאת יכולה להוריד את השעמום מסדר היום – אם זה מה שמציק לך.

אגתה – (מחייכת) הצלחת להפתיע אותי. זה לא קורה הרבה. (נשמעת מוסיקה. אגתה וג'יין מביטות זו בזו). שלא תעיזי להציע לי לרקוד. (ג'יין מחייכת, עוצמת עיניים ומקשיבה). את לא פוחדת שתתחרטי?

ג'יין – על מה?

אגתה – שוויתרת על ההזדמנות לחזור לשם? לרקוד עם גבר בשר ודם.

ג'יין – הגעתי למסקנה שגם החמצה זו אמנות. זה מה שאני יודעת לעשות ותסכימי אתי שאני עושה את זה לא רע. מה זו המוסיקה הזאת?

אגתה – טנגו. טנגו. ארגנטינאי. (קמה ומושיטה לה יד). בואי. אני לא מומחית גדולה אבל מה שמגיע, מגיע. (מראה לה את הפוזיציה של הריקוד) תיזהרי לא לדרוך לי על האצבעות! (רוקדות. בתחילה אגתה גמלונית וחשה לא בנוח וג'יין נהנית אך מייד אח"כ הן רוקדות בהתאמה ובהנאה).

סוף

